

İSTANBUL BİLDİRGESİNİN ETKİLİ BİÇİMDE UYGULANMASI İÇİN TEDBİRLER

İşbu Tedbirler Beyanı, *Yargıda Şeffaflığa İlişkin İstanbul Bildirgesi*'nin etkili biçimde uygulanması için rehber ilkeler veya referans olarak sunulur. Bu Tedbirlerin yargı tarafından kabul edilmesi gerekir. Ancak, bazı Tedbirlerin etkili biçimde uygulanması için, yargının mevcut durumda sahip olamayabileceği veya yasama ya da yürütme organlarının ilave eylemlerini gerektiren kaynaklara ihtiyaç duyulabilir. Bu doğrultuda, bu Tedbirlerin eksiksiz ve hızlı uygulanmasını sağlamak için, devletin diğer organları yargı ile işbirliği yapmalı ve yargıya etkin bir şekilde yardım etmelidir.

İlke 1

Yargılama, temel bir ilke olarak, kamuya açık yapılmalıdır.

Yargıda şeffaflık, halkın adalet yönetimine güvenmesini ve bu güvenin sürmesini sağlamak için vazgeçilmez önem taşıdığından, yargı:

1. Yargılamanın kamuya ve basına açık olarak yürütülmesini sağlayacak usulleri tesis etmeli ve uygun kolaylıkları sağlamalıdır.
2. Mahkeme salonlarında halkın yargılamayı izlemesi ve yargılamaya tanıklık etmesi için yeterli oturma yerlerinin bulunmasını sağlayacak tedbirleri almalıdır.
3. Halkın duruşmanın yeri ve zamanı hakkında bilgilere önceden erişmesini sağlayacak usulleri tesis etmelidir.
4. Basın mensuplarının yargılamayı izlemeleri için erişimlerini ve uygun kolaylıkları sağlamalıdır.
5. Hâkimlerin kararlarını zamanında ve kamuya açık şekilde vermesini gerektiren standart usuller tesis etmelidir.
6. Yargılamanın kamuya açık olmasının istisnalarının, yalnızca kanunla belirlenmesini ve Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme'nin 14(1) maddesi ile çelişmemesini sağlamalıdır.

İlke 2

Yargı sistemi mahkeme binalarına ve bilgiye kolay erişimi sağlamalıdır.

Yargıya fiziksel erişim, halkın adalet yönetimine güvenini artırmanın temel bileşeni olduğundan, yargı:

1. Mümkün olduğu durumlarda ve kaynakların elverdiği ölçüde, mahkeme binalarının toplu taşıma merkezlerine yakın olmasını sağlamalıdır.
2. Duruşmalara katılmak veya mahkeme programlarına erişmek için fiziksel olarak seyahat engeli bulunan kişiler düşünülerek, gezici mahkeme veya gece mahkemesi programları, telefon ya da video konferans veya ön duruşmaların çevrimiçi yazışma ortamlarında yapılması gibi, mahkeme hizmetlerinin sağlanmasına ilişkin yenilikleri desteklemelidir.
3. Mahkeme binasındaki büroların yönlerini gösteren belirgin ve kolaylıkla anlaşılabilir levhalar yerleştirmelidir.
4. Mahkeme kullanıcılarına bilgi sağlamak amacıyla, mahkeme binasının girişlerinde danışma veya hizmet masaları bulundurmalıdır.
5. Duruşmalar, yargılamalar ve mahkeme salonlarına ilişkin programları açık ve anlaşılır bir şekilde mahkeme binasında asmalıdır.
6. Mahkeme kullanıcılarının dilini konuşabilen personel çalıştırmalı ve bulundurmalı veya alternatif olarak, çevirmen hizmetlerini gecikmeksizin temin edebilmelidir.
7. Gerektiğinde tanıklar için uygun güvenlik sağlayan alanlar dâhil olmak üzere, mahkeme kullanıcıları için rahat bekleme yerleri tesis etmelidir.
8. Çocuklar, özel ihtiyaçları olan kullanıcılar ve cinsel şiddet veya aile içi şiddet mağdurları gibi mahkeme kullanıcılarının ihtiyaçlarına uygun imkânlar sağlamalıdır.
9. Güvenli, temiz, uygun ve kullanıcı dostu mahkeme binaları sağlamalıdır.
10. Tek durak ilkesiyle hizmet sağlamak üzere kaynak merkezi tesis etmelidir.
11. Basit, açık ve erişilebilir formatta mahkeme kullanıcı rehberleri, afişler ve diğer bilgilendirici materyaller yayınlamalıdır.
12. Hâkimler ve mahkeme personeli için yönetim eğitimi programları oluşturmali ve zorunlu kılmalıdır.

13. Mahkeme oturum saatleri, mahkeme kılavuzları ve ilgili dava bilgileri gibi mahkeme kullanıcıları açısından faydalı bilgileri içeren kamuya açık internet sitesi oluşturmalıdır.

İlke 3

Yargı, yargı sistemine erişimi kolaylaştırmalıdır.

Davanın tarafları ile halkın yargı sürecini anlamaları, yargıda şeffaflık, hesap verebilirlik ve adaletin adil yönetiminin temel bileşeni olduğundan, yargı:

1. Standart, kullanıcı dostu formlar ve yönergeler geliştirmeli ve uygulamalıdır.
2. Dava giderleri, mahkeme usulleri ve duruşma takvimleri gibi konulara ilişkin bilgileri açık ve doğru biçimde duyurmalı; kaynakların elverdiği ölçüde, bu bilgileri internet veya otomatik telefon sistemleri üzerinden paylaşmalıdır.
3. Mahkeme kullanıcılarının internet üzerinden formları temin edebilmesini ve dava giderlerini ödeyebilmesini sağlayan sistemler uygulamalıdır.
4. Davanın tarafları ile halkın, internet sitesinden hükümler de dâhil olmak üzere dava bilgilerini edinebilmesini sağlayan sistemler uygulamalıdır.
5. Müdahalesinin istenebileceği ceza hukuku konularında Kamu Savunucusu bürosu tesis etmeli veya tesis edilmesi için teşvikte bulunmalıdır.
6. Mahkemede yasal temsil giderini karşılayamayacak olan davanın tarafına, bir avukatın ücretsiz (pro bono)¹ hizmet sunmasını zorunlu kılmalıdır.
7. Muhtaç kişilere hukuk hizmetleri sağlamak amacıyla Adli Yardım Kliniklerinin kurulmasını teşvik etmelidir.
8. Vaka değerlendirmesi, arabuluculuk, tahkim, uzlaştırma ve karmaşık dava yönetimi dâhil olmak üzere çeşitli uyuşmazlık çözüm süreçlerini öneren uyuşmazlık çözümüne ilişkin çok kapılı adliye sistemi yaklaşımını uygulamalıdır. Bu hizmetler vasıflı, ehil ve deneyimli arabulucular, vaka değerlendiricileri ve hakemler tarafından sağlanmalı ve dava açmadan önce veya davanın başka herhangi bir aşamasında kullanılabilir olmalıdır.

¹ Pro Bono, bir avukatın ücretsiz olarak sağladığı meslek hizmetini ifade eden Latince bir ibaredir.

İSTANBUL BİLDİRGESİNİN ETKİLİ BİÇİMDE UYGULANMASI İÇİN TEDBİRLER

9. Özellikle miras, nafaka, velayet ve evlilik uyuşmazlıkları gibi medeni hukuk uyuşmazlıklarının çözümü için dava taraflarına geleneksel yöntemlere alternatif olarak ekonomik yollar sunan dostane uyuşmazlık çözüm merkezi kurmalıdır.
10. Tarafların elektronik araçlarla delil sunmasını sağlamalıdır.
11. Koşulların haklı kıldığı durumlarda, uygun bir ruhsatsız kişinin mahkemede bir tarafa yardımcı olmasına izin vermelidir.²

İlke 4

Yargı, mahkeme kullanıcılarına, ücretsiz yazılı ve sözlü çeviri imkânları sağlamalıdır.

Davanın taraflarının içinde yer aldıkları yargılama süreçlerini izleyebilmeleri ve anlayabilmeleri, yargıda şeffaflığın ve yargı kararlarının adil olduğuna olan inancın temel bileşeni olduğundan, yargı:

1. Mahkeme huzuruna gelen tarafların, yargılama işlemlerindeki dili anlamalarını sağlamalıdır.
2. Mahkeme işlemlerindeki dili anlayamıyor ya da konuşamıyorsa, tanığa veya mahkeme kullanıcılarına ücretsiz çevirmen desteği sağlamalıdır.

İlke 5

Yargı, davaların tevzi edilmesinde şeffaflığı sağlamalıdır.

Hâkimin bağımsızlığı ve tarafsızlığına olan halkın güveni, adalet yönetimine güven duyulmasının ve bu güvenin sürdürülmesinin temel bileşeni olduğundan, yargı:

1. Her mahkemede dosyaların hâkimlere tevzi ve tahsis edilmesi için mahkeme kurallarına göre önceden belirlenmiş objektif ve şeffaf bir sistem kurmalıdır. Böyle bir sistem, alfabetik veya kronolojik sıraya ya da dava tevezilerinde objektifliği sağlayan diğer rastgele seçim sürecine dayanabilir.

² "Ruhsatsız" kişi, hukuk mesleğini icra etme ruhsatı bulunmayan ve bir tarafa yardım etmek isteyen arkadaş veya akrabayı içerebilir.

İSTANBUL BİLDİRGESİNİN ETKİLİ BİÇİMDE UYGULANMASI İÇİN TEDBİRLER

2. Ciddi hastalık veya çıkar çatışması gibi haklı sebepler olmadıkça, bir davanın hâkimden alınmamasını sağlamalıdır. İzin verilebilir çekilme gerekçeleri ile çekilme usulü, kanunla veya mahkeme kurallarıyla düzenlenmelidir.
3. Davaların tevzi ve tahsis edilmesine yardımcı olmak ve bunu kolaylaştırmak amacıyla; bir hâkimin, ilk atandığında ve sonrasında her yıl, her türlü üyelik, kurum dışı çalışmalar ve diğer mali olmayan çıkarlarını mahkemeye beyan etmesini ve mevcut veya muhtemel çıkar çatışmalarını belirtmesini zorunlu kılan sistemler kurulmalıdır.
4. Bir hâkimin, mahkeme önündeki bir konuda, makul bir kişi tarafından adil ve objektif olabilmesinin sorgulanmasına yol açabilecek nitelikte mevcut veya muhtemel çıkar çatışmalarını davanın taraflarına ve yasal temsilcilerine beyan etmesini sağlamalı ve böylelikle tarafların ve yasal temsilcilerinin hâkimin yargılama sürecinden çekilmesini talep etmelerine imkân tanımalıdır.

İlke 6

Yargı, adaletin gerçekleştirilmesinde şeffaflığı sağlamalıdır.

Yargı görevlerinin ifasında ve adaletin gerçekleştirilmesinde şeffaflığın görünürlüğü ve gerçekliği vazgeçilmez önem taşıdığından, yargı:

1. Hâkimin, vakaları, kanunları ve kararını haklı kılan hukuki gerekçeleri hükmünde anlaşılır bir dille belirtmesini zorunlu kılmalıdır.
2. Mahkeme kayıtlarına kolay erişimi ve bilgilere çabuk ulaşmayı sağlayacak bir mahkeme kalemını hazır bulundurmalıdır.
3. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin kanunlara tabi olarak; yeminli ifadeler ve henüz delil olarak kabul edilmemiş delile benzer belgeler dışında, gerekçeli kararlar, dilekçeler, talepler ve deliller dâhil olmak üzere, görülmekte olan ve sonuçlanan yargılama süreçlerine ilişkin bilgilerin kamu erişimine açık olmasını sağlayan sistemleri kurmalıdır.
4. Mahkemenin iş yükü istatistikleri ve davaların temizlenme oranlarına ilişkin bilgileri düzenli olarak yayınlamalıdır.
5. Dava giderlerinin tahsili ve bütçe tahsisatının kullanılması gibi bütçe verilerine ilişkin bilgilerin kamuya açık olmasını sağlamalıdır.

İlke 7

Yargı, idarenin yaptığı gözaltı konusunda denetim yetkisine sahip olmalıdır.

Kişilerin kanunsuz veya insanlık dışı biçimde hürriyetinden mahrum bırakılması hukukun üstünlüğü, adaletin adil ve açık biçimde yönetimi ve adil yargılama ilkesine aykırı olduğundan, yargı:

1. İdare veya yürütmenin yaptığı gözaltılar üzerinde yargı mensuplarının bağımsız denetiminin sağlanması için, yapılandırılmış cezaevi ziyaretleri sistemi kurmalıdır.³
2. İdare veya yürütmenin gözaltına aldığı kişilerin zamanında mahkeme huzuruna getirilmesini ve ilgili makamların böyle bir gözaltının sebeplerini ve hukuki gerekçelerini mahkemeye açıklamasını zorunlu kılmalıdır.
3. İlgili makamlar, gözaltı için yeterli olgusal ve hukuki gerekçeler gösteremezse, idare veya yürütme tarafından gözaltına alınan kişilerin salıverilmesini emretmelidir.

İlke 8

Yargı, üst derece/temyiz mahkemesi kararlarının düzenli olarak yayınlanmasını sağlamalıdır.

Hukukun ve hukuki ilkelerin tutarlı biçimde yorumlanması, adaletin adil yönetiminin temel bileşeni olduğundan, yargı:

1. Resmi internet sitesinde yayınlanması da dâhil olmak üzere, yeni kanunlar ile üst derece ve temyiz mahkemesi kararlarını içeren ilgili bilgilere, mahkeme kullanıcılarının daha kolay ulaşmasını sağlayacak usuller tesis etmelidir.
2. Temyiz ve üst derece mahkeme kararlarının düzenli olarak yayınlanmasını sağlayacak usuller tesis etmelidir.
3. Mahkeme kararlarını, mevzuatı ve bunun yanı sıra hukuk dergilerinde ve akademik hukuk dergilerinde yayınlanan bilimsel makaleleri içeren, kamu erişimine açık veri tabanı oluşturmalıdır.

³ “İdare veya yürütmenin yaptığı gözaltılar”, genellikle kamu güvenliği, göçmenlik veya akıl sağlığı kanunları kapsamında, bir bireyin devlet tarafından yargılamasız tutuklanması ve gözaltına alınmasıdır.

İlke 9

Yargı, öğrencilerin yargı süreci hakkında bilgilendirilmesine yönelik programları teşvik etmelidir.

Hukukun üstünlüğü ve yargının görevine saygıyı artırmak ve pekiştirmek, hukuk ilkeleri ve birey haklarının nesiller boyunca anlaşılmasına bağlı olduğundan, yargı:

1. Hukuk profesyonelleri ve yükseköğretim kurumlarıyla birlikte, öğrencilerin mahkemeleri ziyaret etmesi, hâkimlerin okullara gitmesi ve yargı usullerinin aktif olarak öğretilmesi gibi faaliyetleri içeren düzenli öğrenci katılım programları tesis etmelidir.

İlke 10

Yargı, adalet sisteminin rolü hakkında halkı eğitmeye yönelik halka ulaşım programları başlatmalı ve/veya desteklemelidir.

Halkın yargı sistemine ve yargının ahlâki otoritesi ve dürüstlüğüne güvenmesi, yargı sürecini anlamasına bağlı olduğundan, yargı:

1. Mahkeme kullanıcılarının, yaşadıkları sorunlar hakkında yargı mensupları ile görüşmesine imkân tanıyan, halk toplantıları dâhil olmak üzere, halka ulaşım programları tesis etmelidir.⁴
2. Yargı sürecinin işleyişi, toplum yaşamındaki rolü ve yargı süreçleri hakkında bilgileri yaygınlaştırmak için radyo ve televizyon programlarına katılmalıdır.
3. Tutuklama, gözaltı, kefalet, ceza ve hukuk yargılama usulleri hakkındaki temel bilgiler ile suç mağdurları, tanıklar ve diğer mahkeme kullanıcıları için faydalı iletişim bilgileri sağlayan kısa, açıkça yazılmış ve kolay anlaşılır kitapçıklar ve diğer materyalleri, internet de dâhil olmak üzere, yayınlamalıdır.

⁴ "Halk toplantısı" belediye binası, okul binası veya başka herhangi uygun bir yerde toplumun üyeleriyle yapılan toplantıdır.

İlke 11

Yargı, yargı kararları dâhil olmak üzere yargının işlemleri hakkında halkı bilgilendirmeye yönelik meşru işlevini ifa edebilmesi için medyaya uygun yardım ve erişim sağlamalıdır.

Medya, halkın adalet yönetimi hakkında bilgi ve görüş edindiği birincil kaynak olduğundan, yargı:

1. Yargı işlemlerinin medyada yer almasını kolaylaştırmak amacıyla, medya temsilcileriyle irtibat kuracak, basın mensuplarının taleplerini değerlendirecek ve yanıtlayacak, basın bildirimleri yayınlayacak ve genellikle yargı kararları ile hukuki konular hakkında doğru bilgi sağlayacak basın veya halkla ilişkiler bürosu kurmalıdır. Bu büro, gelecek davaların takvimi hakkında bilgi vermeli, medyanın doğru haber yapmasına yardım etmeli ve halkın yargı hakkındaki anlayışını geliştirecek medya kampanyaları düzenlemelidir.
2. Basın mensuplarına mahkeme yapısı, mahkeme usulleri, mahkeme bilgilerine erişim yöntemleri ve hukuki konular hakkında temel bilgileri içeren eğitim sağlayarak, medya ve yargı arasında güven tesis eden bir program oluşturmalıdır.

İlke 12

Yargı, adaletin gerçekleştirilmesine ilişkin halkın memnuniyetini değerlendirmeli ve bu yolla adaletin kalitesini yükseltmek için çaba göstermelidir.

Adalet yönetimine ilişkin halkın güveninin sürmesi, adaletin kalitesine bağlı olduğundan, yargı:

1. Mahkeme kullanıcılarının yargı mensupları ve mahkeme personeli hakkında şikâyetlerini almak, incelemek ve gerektiğinde ilgili disiplin organına iletmek üzere, her mahkemede hâkimler, avukatlar ve vatandaşlardan oluşan bir Kamu Şikâyetleri Kurulu oluşturmalıdır.
2. Her mahkeme binasına, halkın yargı mensupları, mahkeme personeli veya mahkeme usulleri hakkında isimsiz şikâyetlerini dahi sunabileceği kamu şikâyet kutuları koymalıdır.
3. Her mahkemenin başyargıcı ve/veya yazı işleri müdürünün, şikâyetler için “açık kapı” politikası uygulamasını sağlamalıdır.

İSTANBUL BİLDİRGESİNİN ETKİLİ BİÇİMDE UYGULANMASI İÇİN TEDBİRLER

4. Mahkeme personeli için düzenli performans değerlendirmesi yapılmalıdır.
5. Her mahkemede Mahkeme Kullanıcıları Kurulu kurulmalıdır.
6. Sistemsel zorlukları veya zayıflıkları tespit etmek için mahkeme kullanıcıları ve diğer paydaşlar ile görüşme ve anket yapmaya yönelik bir sistem kurulmalıdır.
7. Davaların zamanında sonuçlandırılmasını sağlamak üzere, hâkimler ve mahkeme personelinin düzenli olarak dava denetimi yapmalarını zorunlu kılmalıdır.⁵
8. Hâkimler ve mahkeme personelinin, mahkeme kullanıcılarının şikâyetlerini düzenli olarak incelemesi, analiz etmesi ve gerektiğinde bu şikâyetlere cevap hazırlamasını içeren bir program oluşturmalıdır.
9. Habersiz mahkeme denetimleri programı uygulanmalıdır.
10. Kendi performansının akademisyenler tarafından eleştirel olarak değerlendirilmesini teşvik etmelidir.
11. Halkın olumsuz algılarını düzeltmek ve bu tür algılara yol açan yargı sürecindeki verimsizlikleri veya diğer engelleri ortadan kaldırmak için tasarlanmış sistem genelinde kapsamlı bir strateji oluşturmalıdır.
12. Yargı sisteminin işleyişinin geliştirilmesinde karşılaşılan zorluklar ve alınan tedbirleri içeren yıllık faaliyet raporu yayınlanmalıdır.

İlke 13

Hâkimlerin atanma süreci şeffaf olmalıdır.

Yetkin, bağımsız ve tarafsız hâkimler, halkın adalet yönetimine güvenmesini ve bu güvenin sürmesini sağlamak için vazgeçilmez önem taşıdığından, yargı:

1. Yargı görevine başvuruları ve/veya aday göstermeleri almak ve incelemek için, geniş mesleki ve sivil toplum temsiline dayanan bağımsız bir organ oluşturmalıdır.

⁵ "Dava denetimi" gecikmenin meydana geldiği yargı işlemlerinin aşamalarını tespit etmek amacıyla, hukuk, ceza veya kanun yolu usulüne ilişkin kanunlar uyarınca dava kayıtlarının incelenmesidir.

İSTANBUL BİLDİRGESİNİN ETKİLİ BİÇİMDE UYGULANMASI İÇİN TEDBİRLER

2. Yüksek yargı görevi de dâhil olmak üzere; bu tür görevlerde adaylardan istenen niteliklere ilişkin bilgilerle birlikte yargıdaki tüm boş kadrolar için ilan yapılmasını zorunlu kılmalıdır.
3. Yargı görevlerindeki boş kadrolar ile bu görevlere başvuran ve aday gösterilenlerin listesinin yayınlanmasını zorunlu kılmalıdır.
4. Yargı görevine kişileri atayan veya aday gösteren sorumlu organın adaylarla yaptığı mülakatları halkın ve medyanın izlemesine imkân sağlayan usulleri yürürlüğe koymalıdır.
5. Toplumdaki çeşitliliği yansıtan, liyakate dayalı işe alım ve terfi süreci oluşturmalıdır.
6. Hâkimlerin acil durum veya düzenli yer değişikliği nedeniyle görev yerlerinden tayin edilmesini düzenleyen usulleri yürürlüğe koymalıdır.

İlke 14

Yargı, hâkimlerin etik dışı davranışlarına ilişkin şikâyetlere şeffaf biçimde karşılık vermelidir.

Bangalor Yargı Etiği İlkeleri'nde belirtilen yargının temel değerlerine adanmışlık, halkın adalet yönetimine güvenini artırmanın temel bileşeni olduğundan, yargı:

1. Bangalor Yargı Etiği İlkeleri'ni dikkate alarak, yargı mensupları için mesleki ve etik davranış kuralları veya standartları geliştirmeli ve yürürlüğe koymalıdır.
2. Her hâkime, mesleki ve etik ilkelerin yazılı bir nüshasının ve ayrıca, yorumlar gibi diğer ilgili materyalin verilmesini sağlamalıdır.
3. Yargı etiği ilkelerini, yazılı yayınlar veya internet yoluyla toplumda yaygınlaştırmalıdır.
4. Öngörülen davranışın uygunluğu hakkında hâkimlerin bireysel olarak tavsiye alabileceği bir mekanizma veya usul oluşturmalıdır.
5. Yargı mensupları hakkında etik dışı davranış şikâyetlerini almak, incelemek ve gerektiğinde bağımsız disiplin organına sevk dâhil uygun işlemi yapmak üzere, meslek mensubu olmayanların da yeterince temsil edildiği bağımsız bir mekanizma veya usul oluşturmalıdır.

Güçlü bireyler.
Güçlü toplumlar.

6. Yargı etiğine ilişkin ders programları veya modüller geliştirmeli ve hâkimlerin ilk eğitiminde bunları zorunlu kılmalıdır.
7. Yargı mensuplarının, varlıklarını ve mali yükümlülüklerini düzenli olarak beyan etmelerini zorunlu kılan usuller yürürlüğe koymalıdır.

İlke 15

Hâkimlerin disiplin süreci şeffaf olmalıdır.

Hâkimlere ilişkin kapalı veya şeffaflıktan yoksun disiplin süreçleri, davranışlarından dolayı hâkimlerin hesap vermekten korunmasına yol açarak halkın yargı süreçlerinin dürüstlüğüne olan güvenini sarstığından, yargı:

1. Disiplin yaptırımlarına yol açabilecek davranışları tanımlamalıdır.
2. Mesleki yeterliliği konusunda hâkime yönelik şikâyetlere ilişkin usul oluşturmalı ve yayınlamalıdır.
3. Mesleki yeterliliği konusunda hâkime yönelik şikâyetleri almak, bu tür şikâyetleri soruşturmak ve gerektiğinde bağımsız disiplin organına sevk dâhil olmak üzere hangi işlemin yapılacağını belirlemek için, meslek mensubu olmayanların da temsil edildiği bağımsız soruşturma organı oluşturmalıdır.
4. Hâkimleri görevden alma yetkisine sahip, meslek mensubu olmayanların da temsil edildiği bağımsız bir disiplin organı kurmalıdır. Görevden alınması söz konusu olan hâkim, yasal temsil, mevcut yargı etiği standartlarına göre yapılmış soruşturma ve bu soruşturmanın hızlıca sonuçlandırılması dâhil olmak üzere anılan organ önünde tam savunma hakkına sahip olmalıdır. Görevden alınmasına karar verilmesi durumunda, hâkim kanun yoluyla uygun mahkemeye veya divana başvurma hakkına sahip olmalıdır.
5. Soruşturmanın gidişatı hakkında, şikâyet edenin bilgilendirilmesini sağlayan usuller oluşturmalıdır.
6. Hâkime yönelik yaptırımla sonuçlanan disiplin sürecinde kesinleşmiş kararın yayınlanmasını veya sair şekilde alenileştirilmesini sağlamalıdır.